

แหล่งน้ำมันสิริกิติ์

ความภาคภูมิใจของคนไทย

แหล่งน้ำมันสิริกิติ์ ได้รับการค้นพบเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2524 โดยบริษัท ไทยเชลล์เอ็กซ์พลอเรชั่น แอนด์โปรดักชั่น จำกัด หรือ ไทยเชลล์ โดยมีการพบน้ำมันปริมาณมากพอในเชิงพาณิชย์ที่หลุมสำรวจ “ลานกระบือ เอ 01” ในอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร และเริ่มผลิตน้ำมันเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2525 นับเป็นครั้งแรก ในประวัติศาสตร์ของประเทศไทยที่มีการผลิตน้ำมันเพื่อใช้ในการพาณิชย์ จนถึงปัจจุบัน แหล่งน้ำมันสิริกิติ์ก็ยังคงเป็นแหล่งน้ำมันบนบกขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ

วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2526 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิด และได้พระราชทานนามอันเป็นสิริมงคลยิ่ง ให้แก่แหล่งน้ำมันแห่งนี้ว่า “แหล่งน้ำมันสิริกิติ์”

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท. สผ. ได้เข้ามาเป็นผู้ร่วมทุนในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ในพื้นที่สัมปทานเอส 1 โดยที่ ปตท.สผ. ถือหุ้น 25% และไทยเชลล์ ถือหุ้น 75% ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ปตท.สผ. ได้ซื้อหุ้นทั้งหมดของไทยเชลล์ ทำให้ ปตท.สผ. เป็นเจ้าของสัมปทานเอส 1 ทั้งหมด และกลายเป็นผู้ดำเนินการ “แหล่งน้ำมันสิริกิติ์” แหล่งน้ำมันอันทรงคุณค่าของประเทศไทย

ศูนย์นิทรรศการปิยชาตินิทรรศ

สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสครบรอบ 20 ปีแห่งการสถาปนา “แหล่งน้ำมันสิริกิติ์” โดยได้รับนามพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นที่ระลึกในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 48 พรรษา ในปี พ.ศ. 2546 และได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธาน ในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

ภายในศูนย์นิทรรศการปิยชาตินิทรรศ จัดแสดงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับขั้นตอนการสำรวจ ผลิต และพัฒนาปิโตรเลียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำมันสิริกิติ์ นำเสนอเนื้อหาและการบรรยายภาพพร้อมแบบจำลอง โดยแบ่งเป็น 5 พื้นที่ดังนี้

พื้นที่ที่ 1 ประวัติปิโตรเลียมและแหล่งน้ำมันสิริกิติ์

จัดแสดง ประวัติการใช้ปิโตรเลียมในยุคต่าง ๆ ตั้งแต่ ยุคอารยธรรมโบราณ ยุคอุตสาหกรรมปิโตรเลียม จนถึง การใช้ปิโตรเลียมในประเทศไทย ซึ่งในอดีตได้ใช้น้ำมันมะพร้าวเป็นเชื้อเพลิงในการให้แสงสว่าง จนกระทั่งได้เริ่มมีการนำเข้าสู่ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในสมัยราชการที่ 5

พื้นที่ที่ 2 การสำรวจและการพัฒนา

จัดแสดงการดำเนินทางธรณีวิทยาของแหล่งน้ำมันสิริกิติ์ รวมถึงแสดงคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการของ แหล่งกักเก็บปิโตรเลียม การแสดงวิธีการสำรวจหาแหล่งปิโตรเลียม และการขุดเจาะหลุมสำรวจ รวมทั้งขั้นตอน ในการวางแผนในการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม

พื้นที่ที่ 3 การขุดเจาะและการผลิต

จัดแสดงชนิดของหลุมปิโตรเลียมและการออกแบบหลุม วิธีการขุดเจาะหลุม กระบวนการผลิต น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติและก๊าซปิโตรเลียมเหลวในสถานีผลิตน้ำมันดิบลานกระบือ รวมทั้งอธิบาย วิธีการ ขนส่ง ตั้งแต่จากหลุมผลิตสู่สถานีผลิตโดยทางท่อ และจากสถานีผลิตสู่โรงกลั่น และการควบคุมคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งจัดแสดงแบบจำลองอุปกรณ์ควบคุมปริมาณการไหลของปิโตรเลียม

พื้นที่ที่ 4 น้ำมันดิบเพชรและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับกระบวนการกลั่นน้ำมัน การนำน้ำมันดิบที่กลั่นแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวัน มี ตัวอย่างผลิตภัณฑ์น้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งมาตรการในการจัดการด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหัวใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเรื่องราวของการพัฒนาชุมชนและการพัฒนา อย่างยั่งยืนต่าง ๆ

พื้นที่ที่ 5 จุดชมสถานีผลิต

ตั้งอยู่บนดาดฟ้าอาคาร ผู้ชมสามารถมองเห็นสถานีผลิตน้ำมันดิบลานกระบืออยู่เบื้องหน้า โดยมีการ บรรยายจุดสำคัญต่าง ๆ ในสถานีผลิต รวมทั้งการจัดแสดงตัวอย่างเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรม สำรวจและผลิตปิโตรเลียมพร้อมคำบรรยายประกอบ